

Австралія. Особливості економіко-географічного положення. Формування території. Природно-ресурсний потенціал. Особливості розміщення населення Австралії, найбільші міські агломерації. Роль країни в МГПЗ, значення зовнішніх економічних зв'язків

У країні — значний рівень урбанізації, близько 80 % австралійців проживають переважно в містах. Великими містами країни є порти Сідней, Мельбурн, Аделаїда, Брісбен. Канберра — місто, спеціально побудоване для виконання функцій столиці. За релігійним складом австралійці — християни. Незначна частина аборигенів зберігає релігійні звичаї свого народу.

Господарство. Австралія — високорозвинута індустріально-аграрна держава, яка входить до десятки найбільш розвинутих країн світу. Найбільше місто Австралії - Сідней. Там проживають близько 4 млн осіб. Перша колонія переселенців-каторжан була заснована в 1778 р. Нині це велике індустріальне місто, поблизу якого виросла широка приміська промислова зона із центрами металургійної, машинобудівної, хімічної, харчової, легкої промисловості. Це також історичний і культурний центр Австралії з відомою на весь світ Сіднейською оперою. Прискореному розвитку її економіки сприяли такі чинники: поступове об'єднання розрізаних територій в єдину державу, широкий приплив іноземного капіталу, наявність значних мінеральних і земельних ресурсів, розташування країни поза регіонами воєнних конфліктів. Крім нафти, континент повністю забезпечений сировиною для потреб власної промисловості.

Паливно-енергетичний комплекс працює на власному вугіллі, довізних нафті та газі. Електроенергію виробляють переважно ТЕС. ГЕС є лише в гірській частині, де річки не пересихають, та на острові *Тасманія*.

Гірничодобувна промисловість добре розвинута і має світове значення. Її продукція становить значну частину експорту країни. Австралія посідає 1-ше місце в світі за видобутком бокситів, свинцю, опалів. Тут також видобувають залізу та уранову Н золото, алмази. Родовища залягають уздовж узбережжя або поблизу сприяє вивозу сировини.

На відміну від видобувної продукцію обробної промисловості використовувати для внутрішніх потреб.

Чорна металургія представлена комбіанатами повного циклу. Найбільші центри - Ньюкасл, Вуллонгонг, Порт-Кембла.

Кольорова металургія має достатню сировинну базу. Розвинуто виробництво алюмінію, що орієнтується на власні боксити, родовища яких є найбагатшими у світі. Найбільші центри виробництва алюмінію - Бем-Вей, Гладстон, міді - Порт-Кембла, поліметалів — Порт-Пірі, золота, платини - Мельбурн, Порт-Кембла.

Хімічна промисловість Австралії останнім часом набуває стрімкого розвитку. Виробляють хімікати, кислоти, вибухівки, мінеральні добрива. Нафтохімія та хімія органічного синтезу розвиваються в портах (*Сідней, Мельбурн, Перт*). Тут зосереджено й виробництво пластмас і синтетичних смол.

Машинобудування сформувалося на достатній металургійній базі. Воно охоплює підприємства з виробництва автомобілів, сільськогосподарських машин, залізничного устаткування, суден, електротехнічного машинобудування.

Целюлозно-паперова промисловість працює як на власній, так і на довізній сировині. Центри промисловості — Сідней, Мельбурн, Гобарм.

Легка промисловість представлена шкіряно-взуттєвими, трикотажними і вовняними виробництвами, які тяжіють до споживача.

Харчова промисловість забезпечується місцевою сільськогосподарською сировиною. Її продукція повністю задовольняє власні потреби і становить значну частину експорту держави, тому найбільші підприємства розташовано в портах. У харчовій промисловості розвиваються такі галузі: м'ясна, молочна, борошномельна, цукрова, консервна.

Сільське господарство Австралії характеризується наявністю великої кількості фермерських господарств. Для посушливих і північних районів країни характерним є застосування екстенсивних методів господарювання. Інтенсивні методи переважають у південно-східній та південно-західній частинах країни. У сільському господарстві переважає тваринництво, його продукція становить 70%. Велику рогату худобу розводять у тропічних і субтропічних регіонах країни. Вівчарство традиційно розвивається в посушливій частині країни- Австралія посідає 1-ше місце в світі за поголів'ям овець і за обсягом експорту вовни. Птахівництво зосереджено поблизу великих міст. На птахофабриках розводять курей, качок, індиків, страусів. Розвинуто бджільництво, свинарство, конярство. Промислом крокодилів, перлин, черепах займаються в районі *Великого Бар 'єрного рифу*. Із зернових перевагу віддають пшениці, яка займає 55 % посівної площі. Головний ареал її вирощування — південний схід. Це "пшеничний пояс» Австралії, довжина якого — близько 300 км. Вирощують також ячмінь, сорго,

овес, рис, кукурудзу. Культивують картоплю, капусту, цукрову тростину, ананаси, банани, манто, цитрусові, абрикоси, персики, сливи, яблука.

Оскільки Австралія віддалена від інших регіонів світу, то для неї важливе значення має міжконтинентальний транспорт. У вантажообігу близько 50 % припадають на морський транспорт. Але власний флот Австралії незначний. Великі порти розташовані на південно-східному узбережжі (*Брісбен, Ньюкасл, Сідней, Мельбурн, Перт*). Добре розвинутий авіаційний транспорт. Країна має близько 400 аеропортів, де передбачено постійні рейси майже в усі куточки світу. Протяжність залізниць — понад 40 тис. кілометрів, але вони нерівномірно розподілені по окремих регіонах країни, тому їх частка у вантажо- і пасажироперевезеннях поступово зменшується. Набуває значущості автомобільний транспорт. З року в рік збільшується кількість шляхів з твердим покриттям. Автопарк Австралії становить близько 10 млн легкових і 3 млн вантажних автомобілів. Добре розвинутий трубопровідний транспорт.

Зовнішньоекономічні зв'язки. Експорт Австралійського Союзу становлять рідкісні метали, продукція машинобудування, продукти сільського господарства (пшениця, м'ясо, цукор, фрукти, вовна, бавовна, шкіра). Основні зовнішньоторговельні партнери — *Японія, США, Велика Британія*. Країна імпортує устаткування, транспортні засоби, хімічну продукцію, товари легкої промисловості, продукти харчування (чай, каву, какао) тощо. З Україною встановлено дипломатичні відносини.